

Як уникнути травмування вдома

Щоб запобігти нещасним випадкам із дитиною, необхідно створити вдома відповідні умови для безпеки малюка. Суттєву небезпеку для дитини представляє електричний струм. Поговоріть з малюком про те, що електроstrom може бути «другом» і «ворогом» одночасно. Поясніть дитині, що не можна торкатися (особливо мокрими руками) електроприладів, розеток та електродротів, що небезпечно брати дріт, який висить, стояти під деревом під час грози тощо. У приміщеннях, де живуть діти, має бути обов'язково справною та усуненою від можливості контакту з нею дитини електропроводка. Меблі по можливості повинні бути без гострих країв. Двері на балкон за відсутності дорослих в кімнаті мають бути зачиненими. Крани газових пальників у кухні також повинні бути закритими. Краще, якщо вони будуть взагалі поза досяжністю дітей. Усі гострі, ріжучі та колючі предмети (голки, шила, ножі, леза тощо) мають знаходитися в закритих шухлядах під замком. Діти не повинні також мати доступ до домашньої аптечки. Пам'ятайте, що таблетки та пігулки малюкам часто уявляються цукерками. Не слід також давати дитині ліки з пляшечки без етикетки. Усі рідини, якими ви користуєтесь для господарчих потреб, мають бути під ключем.

Дитина 3-4 років обов'язково має бути навчена виконанню елементарних правил безпеки в довкіллі:

- ✓ не кидатися камінням і твердими сніжками;
- ✓ не дражнити тварин;
- ✓ не гратися з вогнем, не торкатися дротів, що лежать на землі;
- ✓ не чіпати газових кранів;
- ✓ під час переходу вулиці дивитися спочатку ліворуч, а потім праворуч, ходити тільки по тротуарах;
- ✓ не висовувати руки та голову і не нахилятися із вікон автобусів, тролейбусів, трамваїв та поїздів;
- ✓ не входити та не застрибувати в транспорт, який вже рушив з місця;
- ✓ швидко переодягтися та змінити взуття, якщо воно промокло.

Розкажіть дитині про небезпеку вогню та про те, що в жодному разі не можна гратися сірниками і запальнчиками, а якщо виникла пожежа, треба одразу звати на допомогу.

Часом небезпека може підстерігати дитину, здавалося б, із зовсім несподіваного боку. Наприклад, небезпечними для здоров'я і життя малят можуть бути звичайні іграшки. Так, деякі з них (особливо це стосується так званих імпортних іграшок, які не пройшли сертифікат якості в Україні) фарбують шкідливими фарбниками. У середньому дошкільному віці діти ще іноді тягнуть

іграшки до рота, і це призводить до тяжких отруєнь. У цьому аспекті доречно згадати про повітряні надувні кульки. Маски, виготовлені таким самим чином, викликають у дітей подразнення дихальних шляхів та екзему шкіряного покрову. Пухнасті м'які іграшки, як правило, виготовляються із синтетичних матеріалів, що протипоказані гігієнічними службами. Вкрай небезпечні й іграшки, що стріляють пістонами. Дитячі іграшки не повинні містити шкідливих для організму малюка речовин: важких металів, лаку, свинцю, хрому та ін. Небезпечні для малюків предмети, які легко ламаються і мають гострі краї або надмірно важкі. Поясніть дитині, що олівці і стержні кулькових ручок не можна гризти.

***Порада:** купуючи іграшки, вимагайте сертифікат якості, який обов'язково повинен бути у продавця. Цей документ гарантує гігієнічність і безпеку.*

Перебуваючи поза домом, вивчайте місцевість, куди прийдете з малюком погуляти. Відпочиваючи біля відкритого водоймища, не залишайте дітей поза увагою.

Послідовно та поступово знайомте дітей з правилами дорожнього руху, привчайте переходити вулицю тільки на зелене світло. Якщо ви вирішили завести собаку, оберіть породу, що любить дітей. Статистика останніх років жахлива: величезна кількість дітей, травмованих домашніми собаками, залишаються інвалідами на все життя. Найбільш небезпечними для малюків є вівчарки, російські борзі, лайки, доги тощо. **Привчайте дитину піклуватися про себе.**

З 3-4 років малюка слід знайомити з елементарними відомостями з анатомії та фізіології людини: як б'ється сердечко та як його охороняти, чи багато в легенях повітря і яке повітря корисне, як важливо мати красиву осанку. Розкажіть дитині про користь свіжого повітря, шкідливість пилу, формуйте потребу жити у чистому помешканні.

Покажіть малюку отруйні рослини, гриби, кущі та поясніть, чому не можна тягти до рота (куштувати) невідомі ягоди, листочки, травинки.

Корисно дитині дізнатися також про шкідливих та небезпечних для здоров'я комах: кімнатну муху, лісового кліща, блоху, вошу тощо.

У разі, якщо нещасний випадок з дитиною все ж трапився, батьки мають не втрачати холоднокровності, не впадати в паніку і, по можливості, швидко намітити план своїх дій. Найчастіше у дітей дошкільнят бувають порізи і подряпини. Якщо при цьому немає кровотечі, рана не забруднена, найкращий засіб – промивання чистою (краще кип'яченою) водою, а потім перекисом водню. При глибоких порізах та забрудненнях рані слід звернутися до лікаря. Під час кровотечі потрібно її зупинити шляхом підняття пошкодженої кінцівки та накладання пов'язки із

стерильного бинта. При носовій кровотечі дитину слід посадити так, щоб голова була трохи нахилена назад, розстібнути комірець та накласти холодний компрес на перенісся або на потилицю, при цьому шмаркатися чи затискати хусточкою ніс не дозволяється.

Пам'ятайте, першу допомогу малюкові потрібно надавати при кожній подряпині чи порізі.

З побутових травм у малят найбільш трагічними бувають опіки, викликані гарячими рідинами або вогнем газового паяльника. Тому каструлі з гарячими стравами не можна ставити на край плити, а дитину слід навчити не підходити до плити і не грatisя з сірниками, які, до речі, мають знаходитися в недоступному для малят місці. Під час невеликого термічного опіку потрібно накласти стерильну пов'язку на обпечену ділянку шкіри. При опіку великої ділянки шкіри дитині потрібно дати випити гарячого чаю, а потім доставити в лікувальний заклад. Хімічні опіки можуть бути викликані потраплянням до ротової порожнини каустичної соди, оцтової кислоти тощо. У такому випадку рот і шлунок необхідно промити теплою водою і терміново доставити дитину до лікарні. Іноді діти отруюються якимись ліками або хімічними речовинами. Після виклику швидкої допомоги слід не перешкоджати блювоті або навіть спровокувати її, потім дати дитині випити води для повторної блювоти, на живіт та на ноги покласти теплий компрес. При всіх інших видах нещасних випадків терміново доставити дитину до лікувального закладу або викликати швидку допомогу.

Пам'ятайте! Вам, найближчим малюкові людям, потрібно виховувати в дитині любов та повагу до себе та інших людей, вчити її піклуватись про себе та оточуючих, щоб попередити небезпеку травм, хвороб та різноманітних нещасних випадків!

Безпека у Вашому домі

У вашому будинку росте малюк і з кожним днем він стає все допитливіше. Дитина щохвилини і дуже активно освоює простір, що його оточує. Кожна мама знає, що без жодного синця, подряпини виростити дитину просто неможливо. Тому головне завдання батьків забезпечити своїй дитині безпечний простір для більш повного дослідження навколишнього світу. І починати потрібно з повного огляду вашої квартири, пам'ятаючи при цьому про один важливий критерій – небезпеку краще попередити, ніж потім лікувати наслідки.

Для цього Вам доведеться виробити «звичку до безпеки». Ось кілька порад, над якими Ви можете подумати, а також пояснити дитині правила безпеки:

- ✓ Ніколи не залишайте дитину одну на кухні;

- ✓ Завжди відвертайте від краю плити рукоятки сковорідок, що стоять на ній, щоб дитина не могла дотягнутися і вилити на себе киплячий жир;
- ✓ Завжди вимикайте газ;
- ✓ Завжди замикайте дроти електрочайників;
- ✓ Завжди забираєте в недоступне місце несправні електроприлади;
- ✓ Завжди стежте за тим, щоб гарячий посуд не стояв на краю стола, на підвіконні;
- ✓ Завжди надійно замикайте ліки і все, що може виявитися отруйним для дитини;
- ✓ Завжди прибирайте подалі небезпечне для дитини обладнання, ремонтуйте штепсели і підвісні проводи, що бовтаються;
- ✓ Завжди стежте за тим, щоб серед іграшок були відсутні дрібні предмети;
- ✓ Завжди вставляйте блокіратори в електророзетки, щоб малюк не зміг засунути викрутку, шпильку, пальчик в одну з дірочок, які він бачить в стіні.

Ці запобіжні заходи допоможуть Вам менше турбуватися, коли Ви і Ваша дитина переміщаєтесь по дому в різних напрямках в один і той же час! І, будь ласка, не забувайте, що Вам потрібно усвідомлювати небезпеку не тільки в своєму будинку, але і в будинках інших людей. Це набагато важче, особливо, коли маєте справу з друзями або власними батьками. Все, що Ви можете, – це пам'ятати, наприклад, що у них немає шпінгалетів на вікнах або що вони не замикають "отрути" в шафці під раковиною. Постараїтесь тактовно, щоб не образити їх, обговорити ці важливі для Вас моменти.

Охороняти життя дітей – це просто проявляти здоровий глузд!

Дуже важливо, щоб Ви на крок випереджали дитину. Тоді Ви зумієте передбачати, що він може зробити, ще до того, як він це зробить! Пам'ятайте, що Ваш малюк дорослішає і турбот, відповідальності за його життя і здоров'я з кожним днем додається! Допоможіть дитині задоволити свій пізнавальний інтерес до навколошнього світу, створивши всі необхідні умови безпечної життєдіяльності!